Tản văn.

Tác giả : Hòa thượng Tinh Vân
Phỏng dịch : Dương Đình Hỷ

I. Chọn cái nào ?

Người ta thường có khuynh hướng tham lam. Bụng no rồi thấy đồ ăn ngon vẫn thèm rỏ rãi; có vợ đẹp rồi vẫn ham bồ nhí; có nhà rồi vẫn muốn nhà cao, cửa rộng; có ruộng vườn rồi, vẫn muốn có ruộng thẳng cánh cò bay. Có tiền nghìn, vẫn muốn có bạc vạn, nhưng chúng ta thử nghĩ lại mà xem mỗi ngày ta ăn được bao nhiêu ? mỗi đêm ta ngủ được mấy giờ ? Lòng tham dường như không đáy, có một đòi mười, được voi đòi tiên. Thạch Sùng ký cóp tài sản giầu nứt vách, ngang với tài sản của cả một nước, nhưng khi chết chẳng có tấc đất để chôn. Trái lại, Nhan Hồi một nhà Đạo học nổi tiếng chỉ ở trong một ngõ nhỏ nghèo nàn. Trái với lòng tham lam là lòng từ bi. Lòng tham mục đích là vì mình, lòng từ bi mục đích là vì mọi người. Cứ gom góp tài sản nhưng không dùng thì cũng vô ích thôi. Thí dụ như mình có đất để không trong khi mọi người cần đất để cầy bừa, kiếm cơm thì không có. Nhà bác học Nobel để lại bao nhiêu là giải thưởng về văn chương, y học, hóa học, vật lý . . . là muốn giáo dục đại chúng. Chúng ta đến thế giới này với hai bàn tay không, ra đi cũng với hai bàn tay không, những của cải gom góp một đời có mang theo được đâu ! vậy ta nên chọn lòng tham hay lòng từ bi ?

II- Cái hại của sự nóng giận.

Bạn có nổi giận không ? Bạn có mắng chửi, đánh đập người khác không ? Bạn có mắng trời, trách đất không ? Như quả là có, đó là oán hận. Oán hận có thể đốt cháy một rừng công đức; bao nhiêu công lao chỉ vì một ngọn lửa giận mà mất sạch hết, thực là đáng tiếc ! Khi giận ta quên mất chính mình, quên cả những tu dưỡng, mặc kệ những gì là nghĩa lý, nhân tính, thế nào là tâm bình

thường khí hòa, tất cả đều vất đi. Sân hận và lòng thương đối nghịch nhau. Đó là ái muốn sinh, ác muốn tử. Thường thường vợ chồng thuận hòa, nhưng khi nổi giận thì vỗ bàn, đập chén đĩa, đánh con cái, mắng người, thậm chí trên thế giới này không có người nào tốt cả. Dường như cả thế giới thù địch với mình. Tại sao vậy ? Chính là vì không chịu thừa nhận những sai lầm của mình, không chịu nghe những lời khuyên bảo, trái tai với mình, không chịu tiếp nhận sự mất mát của mình, không hy vọng người khác tiếp nhận mình. Trời chợt mưa, nổi gió lập tức đổ cho thời tiết vô tình, xe điện chậm tới, mắng chửi người lái xe, sở giao thông . . . Một khi nổi giận, tám vạn cửa chướng ngại mở. Nếu muốn diệt tâm oán giận phải dùng nước từ bi nếu không sẽ bị lửa giận đốt cháy thân, áp chế thân.